

N:o 43.

Ank. till Riksd. kansli den 9 mars 1909, kl. 3,30 e. m.

Utlåtande, i anledning af Kungl. Maj:ts i punkt 42 under sjätte hufvudtiteln af statsverkspropositionen gjorda framställning angående anslag till införande af elektrisk belysning och värmeledning vid viss del af Vadstena hospital.

(2. U. A.)

I punkt 42 under sjätte hufvudtiteln af Kungl. Maj:ts proposition angående statsverkets tillstånd och behof har Kungl. Maj:t föreslagit Riksdagen att för anordnande af elektrisk belysning och värmeledning vid vissa delar af Vadstena hospital bevilja ett anslag af 268,100 kronor samt därpå på extra stat för år 1910 anvisa 100,000 kronor.

Beträffande utredningen i ämnet tillåter sig utskottet att hänvisa till statsrådsprotokollet, sid. 394—403.

Utskottet erkänner visserligen behofvet af anordnande af elektrisk belysning och centraluppvärmning inom ifrågavarande delar af Vadstena hospital. Omkostnaderna för de föreslagna anordningarna hafva dock syntts så väsentligt höga, att utskottet måst taga under ompröfning, huruvida de icke skulle kunna afsevärdt nedbringas. Vid den granskning utskottet i detta ärende ägnat det föreliggande förslaget har utskottet trott sig finna, att på flera punkter väsentliga reduceringar i omkostnaderna skulle kunna göras. Då det emellertid icke varit utskottet möjligt att föreslå något bestämdt belopp, hvarmed nedsättning bort ske, och då någon fara i frågans uppskjutande till en kommande riksdag ej lär förefinnas, har det syntts utskottet önskligt, att Kungl. Maj:t beredes tillfälle att taga frågan under förnyadt öfvervägande.

*Utskottets
yttrande.*

Utskottet får alltså hemställa,

att Kungl. Maj:ts ifrågavarande framställning icke må af Riksdagen bifallas.

Stockholm den 9 mars 1909.

På statsutskottets vägnar:

G. BILLING.

Reservation

af herrar *A. G. L. Billing*, *E. A. G. A. Wiklander* och friherre *J. G. Beck-Friis*, som yrkat, att utskottets yttrande och förslag måtte erhålla följande lydelse:

»Af den förebragta utredningen framgår, enligt utskottets åsikt, i hög grad behovet af anordnande af elektrisk belysning och centraluppvärmning inom vissa delar af Vadstena hospital; och utskottet kan icke förneka, att olägenheterna af de nu befintliga anordningarna i förevarande hänseende äro så stora, att de kräfva ett snart afhjälpande. De af Kungl. Maj:t angifna stora ömkostnaderna härför hafva dock synts utskottet mana till öfvervägande dels huruvida de kunde afsevärdt nedbringas och dels huruvida de gamla byggnaderna, uti hvilka den ifrågavarande delen af hospitalet är belägen, vore af den natur, att de efter den föreslagna förändringens införande kunde förväntas någon längre tid vara fullt användbara för sitt ändamål.

Det af Kungl. Maj:t framlagda kostnadsförslaget upptager:

nybyggnad för ångpanne- och maskinhus	kr. 34,300: —
240 längdmeter underjordisk kanal af stampad betong, utvändigt asfalterad, med nedstigningsluckor, gräfning och ställningar à 90 kronor	» 21,600: —
diverse rifnings-, murnings-, lagnings- och målnings- arbeten omkring 260 rum eller andra lokaler till ett medelpris af 250 kronor	» 65,000: —
kostnad för belysning	» 79,200: — och
» för värmeledning m. m.	» 68,000: — eller
<u>inalles kronor 268,100: —</u>	

Vid granskning häraf har utskottet trott sig finna, att förslaget öfver hufvud taget vore rikligt tilltaget, och särskildt fäst sig vid, dels att den uti andra posten upptagna underjordiska tunneln vore upptagen större och dyrbarare än behofvet kräfde, och dels att, vid belysningsanordningens beräkning, anläggningen afsetts i hufvudsak för koltrådslampor, hvarigenom ledningar o. d. behöft räknas för betydligt starkare ström och därigenom kraft gröfre och dyrbarare ledning än fallet varit, därest de modernare metallamporna vunnit beaktande. Från sakkunnig person har utskottet erfarit, att utan olägenhet för anläggningen genom förslagets ändring i dessa hänseenden mer än 20,000 kr. skulle kunna besparas. Utskottet har på den grund ansett sig kunna beräkna de erforderliga omkostnaderna till i afrundadt belopp 245,000 kronor.

Med afseende på byggnadens lämplighet för sitt ändamål efter de föreslagna ändringarnas genomförande har medicinalstyrelsen vitsordat, att de äro solida och för sjukvård fortfarande användbara, och af nämnda myndighets utlåtande framgår ock, att den förväntar att ventilationen skall blifva effektiv, sedan centraluppvärmning införts och de befintliga rökrören apterats till luftväxlingsändamål, hvilken sistnämnda åtgärd lär inbegripas i nu föreliggande kostnadsförslag.

Under sådant förhållande och i betraktande af den ansenliga kostnad som nya byggnader, hvilka kunde vid hospitalsvården ersätta de nu ifrågasvarande, skulle betinga, har utskottet ansett sig böra så till vida tillstyrka Kungl. Maj:t proposition, att utskottet hemställer,

att Riksdagen må för *anordnande af elektrisk belysning och värmeledning vid vissa delar af Vadstena hospital* bevilja ett anslag af 245,000 kronor samt däraf på extra stat för år 1910 anvisa 100,000 kronor.»

Det skulle här antecknas, att herrar *A. Andersson, C. Persson, D. Persson* och *K. Starbäck* icke deltagit i förestående ärendes behandling inom utskottet.
